

C A M P A N I A.

prælio magno superatus à Romanis, Gothis & Francis, ducibus Aëtio Patricio, Theodorico, & Mærovæo, Hunnorum Rex Attila, anno ab urbe condita CCCCIII, cæsis utrinque CLXII millibus, exceptis XC millibus Gepidarum & Francorum, qui paulo ante occiderant. Designant hos campos & locum pugnae Iornandes de rebus Gothicis cap. 36. Convenitur itaq; in campos Catalaunicos, qui & Mauritiū nominantur, Cleugas, ut Galli vocant, in longum tenentes, & 70 in latum. Et cap. 38, Erat autem positio loci declivi tumore, in modum collis excrescens. Et in fine capitis: Fit ergo de loci oportunitate certamen. Attila suos dirigit, qui cacumen montis invaderent, sed à Thorismundo & Aëtio præventus est, qui eluctati collis excelsa ut conscenderent, superiores effecti sunt, venientesq; Hunnos montis beneficio facile turbavere. Hos vero campos Gregorius Turonensis *Mauriacum campum* vocat, hist. lib. 2. cap. 7, verba ejus sunt: *Itaque liberata obtentu beati Antistitis civitate, Attilam fugant, qui Mauriacum campum adiens, se præcingit ad bellum, &c.* Sunt, qui sic dictos volunt à Catalauno, quod in montanis Arvernæ situm, sed huic sententiæ repugnat ipsa Attilæ expeditio. Eum quidem Panoniis egressum in Belgicam primum per Germaniam venisse, certo certius est. Secutum mox Metensis urbis excidium, hinc Trevirorum direptio, mox Tricassium obsidio, ad extremum Aurelianis irruptio, nec direptio. Iam si verum, quod unanimi consensu traditur, Attilam fractum, exque confinalibus Ligeri locis, cum ab aliis, tum ab Aëtio pulsum & fugatum, è vestigio ad Belgas se contulisse: qui esse poterit, ut in montana Averniæ, centum ab Aurelianensi urbe leucis distita, præcipitem se dederit: præcipue cum tam magnis copiis, tamque multis impedimentis onerato trajiciendi essent Ligeris, Alanio, & Elaver; peragrandam item invia, confragosa, aspera & dura loca. Fuerunt igitur in Belgica Campi Catalaunici, sic dicti à *Catalauno* urbe, quæ *Chaaalon* hodie. Sidonius Apollinaris Carmine VII:

*Et jam terrificis diffuderat Attila turmis
In campos se Belga tuos.*

Ipsi, qui potissimam camporum Catalaunicorum partem aliquando peragrarunt, pugnaeque locum attentius lustrarunt,prehenderunt illum prorsus convenire, cum iis quæ à Iornande & Paulo Diacono memorantur. Certe planities est maxima, neque eo solum prælio memorabilis. Ammianus Marcellinus lib. 27, Et maturato, inquit, itinere, omen prope Catalaunos invenit, ad congregiendum promptissimum: & vallo opportune metato, suisque pro temporis copia cibo recreatis & somno, primo Auroræ exortu in aperta planitie composuit aciem, &c. Rhemi hodie sunt, *Duché, Patrie, & Archevesché de Reims*. Sub Romanorum imperio laxis finibus ibant. De iis vide tabulam Ducatus Rhemenfis. Meldæ fuere, ubi nunc ad Matronam amnem *Maulx*, oppidum. Senones Cæsari, Plinio, & aliis

Rhemi.

Meldæ.

Senones.

memorati. Hi atrocissimum Romanis bellum moverunt, anno ab urbe condita CCCCLXIV. Eorum urbem *Sens* esse volunt, quæ veteris adhuc nominis vestigium servat.

Inter primos Campaniæ Comites legitur *Comites*. Gerlo Normannus, cui succedere linea recta Theobaldus, Eudo, Stephanus, Theobaldus secundus, cujus filium Theobaldum tertium sine liberis defunctum sequutus est patruelis Henricus, Largus cognomine, filius Stephani Angliæ Regis, qui Theobaldi secundi erat frater. Henricus filium habuit cognominem, Campaniæ & reliquarum ditionum Comitem. Eo improli mortuo Comitatu occupavit frater Theobaldus, qui se Comitem Palatinum Campaniæ scripsit; Rex Navarrae morte avi materni factus, Comitatum in domum regiam intulit: successorem, ut fertur, nactus tam in Comitatu Campaniæ, quam in Navarrae regno Henricum, cujus filia Ioanna, Philippo Pulchro Francorum Regi nupta, Campaniam reliquasque provincias coronæ univit. Philippo nati sunt Ludovicus Hutinus, Philippus Longus, & Carolus Bellus, qui omnes successive in Gallia regnarunt. Ludovicus unicam filiam reliquit, quæ patri quidem in regnum Navarrae successit, non autem in Comitatus Campaniæ & Bryæ, quia coronæ dicebantur annexi: quemadmodum postea anno 1361 Ioannes Rex indissolubiliter univit.

Principatus sui juris Campaniæ adjacentes *Principatus adjacentes*. sunt, Ducatus Rhemenfis & Lingonensis, Comitatus vero Catalaunensis, Lignienfis, & Mottensis. Ducatus Rhemenfis metropolis est *Reims*, Durocortorum Ptolemæi. Lingonensis Ducatus urbem habet Langres, Andomatunum Ptolemæo. Vrbs Episcopalis est, cujus Antistites Duces sunt & Pares Franciæ. Inter antiquitatis monumenta illic visitur triumphalis arcus, in ipsis mœnibus excitatus, Germanici exercitus cæsi haud dubie trophæum: qui cum pugnandi copiam Cæsari Constantino pene puero fecisset, pro ipsis mœnibus, & spectante Lingonum urbe, obtritus est, sexaginta hominum millibus eo prælio desideratis. Ejus pugnae pluribus locis exstant etiamnum testimonia, leonum, equorum, virorumque statuae, & via regia quæ ad Sequanos pertinet. Comitatus Catalaunensis nomen habet à Catalauno urbe, quæ Chaaalon hodie: Episcopatu claret, cujus præsul inter Comites & Pares Franciæ adscitus est. Vrbs ad Matronam jacet, turres ostentans excelsas, & pyramidum instar exsurgentes. Mercataram exercet frugibus & pannis linteis. Lignienfis Comitatus oppidum sui nominis habet *Ligni*, ad Saltum fluvium. Abbatia hic in vertice montis ad latus oppidi orientale, cum pulcherrimo fonte. Comitatus Mottensis Gallis *Comté de la Motte*.

Cum Campania solet explicari Brionensium tractus & Comitatus, cujus cum peculiaris in hoc opere exstet tabula, sub titulo *Comté de Brie*, illinc descriptio ejus petatur.